

§ 162

DN:o KRS/661/06.00.00/2024

Utlåtande: Koncentration av radiologiska verksamheten till tre enheter

Utlåtandebegäran inkommen 22.10.2024

Stadsstyrelsens beslut:

Stadsstyrelsen i Kristinestad avger följande som stadens utlåtande:

Stadsstyrelsen i Kristinestad kritiserar den strama tidtabellen för givande av utlåtande. Att ge utlåtande på en så här viktig fråga på så här kort tid är oförsvarbart.

Förslaget att avsluta den radiologiska verksamheten i Kristinestad saknar framsynthet och genomarbetade konsekvensbedömningarna, vilket borde vara de viktigaste grunderna när man planerar ändringar av verksamheten.

Att flytta röntgenverksamheten till Närpes kan skapa utmaningar för personer att ta sig till röntgen, eftersom restiden blir längre (drabbar arbetsgivare) och miljöbelastningen och utsläppen ökar. Det kan inte vara ändamålsenligt att människor som behöver vård ska tillbringa tid på vägarna. Det kan även minska möjligheten att få vården lokalt, om delar av den måste ske på en annan ort, samt kan bidra till bruten vårdkedja. Det vill säga, detta kan innebära att en patient besöker läkaren i Kristinestad, sänds till Närpes för röntgen, ska tillbaka till Kristinestad för utlåtande, eventuellt ett varv till via Närpes. Detta kan leda till att det så småningom inte finns förutsättningar att bedriva primärvård i Kristinestad, vilket stadsstyrelsen i Kristinestad motsätter sig å det starkaste. Syftet med social- och hälsovårdsreformen var att säkerställa en vård nära invånarna, inte att servicen flyttas längre bort. Att flytta all röntgenverksamhet till Närpes kommer därtill att belasta verksamheten där, med risk för längre väntetider samt ökad belastning för personalen.

Att verksamhet flyttas från Kristinestad innebär även att Kristinestads invånare inte behandlas jämlikt med de som bor i orter dit vården centraliseras. Genom att koncentrera vård till några orter behandlas invånarna ojämnt.

Kristinestads stad är beredd att omförhandla hyresavtalet med Österbottens välfärdsområde gällande utrymmen vilka Österbottens välfärdsområde inte längre har användning för i Kristinestad, exempelvis radhuset vid Åldersro samt de utrymmen som dialysen använt sig av i Kristinestad, förutsatt att detta garanterar att den radiologiska verksamheten bibehålls i Kristinestad.

Stadsstyrelsen i Kristinestad föreslår en förhandlingsgrupp bestående av stadsstyrelsens ordförande, stadsfullmäktiges ordförande, stadsdirektören och tekniska direktören, att förhandlingar förs med Österbottens välfärdsområde styrelseordförande och direktör samt beslut ska fattas inför att Österbottens välfärdsområdes styrelse behandlar budgeten för 2025.

Ärendet justerades omedelbart.

.....
Utdragets riktighet intygas

Beslutsmotiveringar:

Välfrädsområdesstyrelsen ger berörda kommuner möjlighet att avge utlåtande i ovanstående ärende innan slutligt beslut i ärendena fattas. Eventuella utlåtanden bör vara välfärdssamrådets registratur till handa senast fredag 8.11.2024 kl. 16.00. Kristinestads stad har fått förlängd svarstid till 12.11.2024 kl. 10.00.

Hänvisning strategi:

En mångsidig vård nära kommuninvånarna.

Samarbetet inom den ekonomiska regionen och över regiongränserna är viktigt.

Konsekvensbedömning:

Utlåtandet ges inom utsatt tid.

Beslutsförfarande i stadsstyrelsen 11.11.2024:

Ärendet har avgjorts under sammanträdet.
Enhälligt i enlighet med stadsdirektörens förslag.

Ärende:

Verksamheten på social- och hälsocentralerna och de allmänmedicinska avdelningarna genomgår, p.g.a. organisationsförändringen och framtids- och anpassningsprogrammet, för närvarande en stor förändringsprocess. I enlighet med framtids- och anpassningsprogrammet är hälsovårdstjänster som närservice viktiga också i framtiden. Det gemensamma klient- och patientdatasystemet som tas i bruk under 2024-2025 möjliggör på ett annat sätt en tidigare att enkelt ta del av undersökningsresultat oberoende av på vilken enhet inom välfärdssamrådet de utförts. Trots en minskning av antalet verksamhetspunkter för radiologiska undersökningar kan läkarmottagningsverksamhet och allmänmedicinsk, rehabiliterande avdelningsvård ske på social- och hälsocentralerna även i fortsättningen. Inför planerade besök är det möjligt för patienten att ta sin röntgenbild på närmsta ställe som har tillgång till röntgen, eller där det annars är smidigast. Vid akutbesök där röntgenundersökning är en del av helhetsbedömningen, behöver tydliga processer uppgöras för samarbetet mellan vårdande enhet och verksamhetspunkten med röntgenenhet. Det är också viktigt att noggrant följa med, att den regionala jämlikheten bibehålls och att undersökningspraxis inte börjar skilja sig mellan de enheter som har tillgång till röntgen på plats och övriga. Denna risk behöver dock beaktas redan i dagsläget, eftersom inte alla enheter i nuläget heller har tillgång till bilddiagnostik på verksamhetsenheten.

Ett stort problem inom radiologin är bristen på röntgenskötare, inte bara inom Österbottens välfärdssamråde, utan i hela Finland. Inom de närmsta åren går flera i pension och en utspridd verksamhet blir allt mera sårbar. Det är viktigt att personalresursen och apparatur används så effektivt som möjligt. En koncentrerad verksamhet bedöms minska behovet av röntgenskötare med två årsverken.

Nativröntgenutrustningen (nativröntgenundersökningar är "vanliga" röntgenundersökningar, dvs inte t.ex. ultraljud, CT eller MRI undersökningar) har nått slutet av sin livscykel på tre enheter, på en enhet är den redan ur bruk, och på ytterligare två enheter behöver den förnyas omedelbart. När investeringar prioriteras är en viktig aspekt att de är kostnadseffektiva, vilket inte uppfylls för röntgens del på en stor del av enheterna. Förutom att välfärdsområdets fullmäktiga ska godkänna investeringsplanen, ska den även godkännas av finansministeriet. Ifall man inte går in för att minska antalet enheter krävs omgående investeringar i ny apparatur för ca 550 000 euro plus installationskostnader.

Att koncentrera den radiologiska verksamheten till tre enheter innebär, förutom mindre investeringar och rekryteringssvårigheter även en årlig inbesparing på ca 550 000 euro. För att vi i framtiden ska kunna erbjuda täckande service för hela Österbotten behöver, av personalmässiga och ekonomiska orsaker, strukturerna för röntgenverksamheten ses över.

I Österbottens välfärdsområdesstyrelse protokollsutdrag föreslås att röntgenverksamheten i Oravais och Malax avslutas omgående, verksamheten i Laihela återupptas inte, undersökningarna styrs till Vasa centralsjukhus. Radiologiska verksamheten i Korsholm avslutas under 2025, verksamheten styrs till Vasa. Radiologiska verksamheten i Kristinestad avslutas under 2025, verksamheten styrs till Närpes. För norra området sker inga förändringar i servicenätet, enheten i Jakobstad ansvarar för den radiologiska verksamheten även i fortsättningen.

.....

Beredare:

Mila Segervall, stadsdirektör (mila.segervall@krs.fi)

Föredragande:

Mila Segervall, stadsdirektör (mila.segervall@krs.fi)

Handlingar i ärendet:

- a) Österbottens välfärdsområde, protokollsutdrag § 216
- b) Bilaga § 216 SWOT
- c) Bilaga § 216 2_EVA Röntgen 3 verksamhetspunkter